

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 4 octombrie 2022
(OR. en)

13134/22

**Dosar interinstituțional:
2022/0302 (COD)**

JUSTCIV 122
JAI 1265
CONSOM 249
COMPET 759
MI 710
FREMP 201
CODEC 1407
TELECOM 391
CYBER 315
DATAPROTECT 268

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	29 septembrie 2022
Destinatar:	Secretariatul General al Consiliului
Nr. doc. Csie:	COM(2022) 495 final
Subiect:	Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI privind răspunderea pentru produsele cu defecte

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2022) 495 final.

Anexă: COM(2022) 495 final

Bruxelles, 28.9.2022
COM(2022) 495 final

2022/0302 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind răspunderea pentru produsele cu defecte

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SEC(2022) 343 final} - {SWD(2022) 315 final} - {SWD(2022) 316 final} -
{SWD(2022) 317 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

1.1. Motivele și obiectivele propunerii

Prezenta expunere de motive însoțește Propunerea de directivă privind răspunderea pentru produsele cu defecte, de abrogare a Directivei 85/374/CEE¹ (Directiva privind răspunderea pentru produse – DRP).

Obiectivul DRP este de a oferi un sistem la nivelul UE pentru despăgubirea persoanelor care suferă vătămări fizice sau daune materiale din cauza produselor cu defecte. De la adoptarea DRP în 1985, au avut loc schimbări semnificative în ceea ce privește modul în care produsele sunt fabricate, distribuite și utilizate, inclusiv modernizarea normelor privind siguranța produselor și supravegherea pieței. Tranziția verde și cea digitală sunt în curs și aduc beneficii enorme pentru societatea și economia Europei, fie prin prelungirea duratei de viață a materialelor și a produselor, de exemplu prin refabricare, fie prin creșterea productivității și a avantajelor datorită produselor inteligente și inteligenței artificiale.

Evaluarea DRP² realizată în 2018 în cadrul Programului Comisiei privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT) a concluzionat că DRP a fost, în ansamblu, un instrument eficace și relevant. Cu toate acestea, directiva a prezentat, de asemenea, mai multe deficiențe:

- nu reiese în mod clar, din punct de vedere juridic, modul de aplicare a definițiilor și a conceptelor vechi de zeci de ani prevăzute de DRP în cazul produselor din economia digitală și circulară modernă (de exemplu, software și produse care au nevoie de software sau de servicii digitale pentru a funcționa, cum ar fi dispozitivele inteligente și vehiculele autonome);
- sarcina probei (și anume, necesitatea, pentru a obține despăgubiri, de a dovedi că produsul a fost defect și că acest lucru a cauzat prejudiciul suferit) a reprezentat o provocare pentru persoanele prejudiciate în cazuri complexe (de exemplu, cele care implică produse farmaceutice, produse inteligente sau produse bazate pe IA);
- normele limitează excesiv posibilitatea de a formula cereri de despăgubire (de exemplu, daunele materiale în valoare mai mică de 500 EUR pur și simplu nu pot fi recuperate în temeiul DRP).

Deficiențele directivei în domeniul tehnologiilor digitale emergente au fost analizate în continuare în Cartea albă privind inteligența artificială (IA)³, în raportul însoțitor privind răspunderea pentru IA, internetul obiectelor și robotică⁴ și în raportul Grupului de experți

¹ Directiva 85/374/CEE Consiliului din 25 iulie 1985 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la răspunderea pentru produsele cu defect (JO L 210, 7.8.1985, p. 29).

² Evaluarea Directivei privind răspunderea pentru produsele cu defect, [SWD\(2018\) 157](#).

³ [Comisia Europeană, Carte albă: Inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere, COM\(2020\) 65 final, 2020.](#)

⁴ [Comisia Europeană, Raport privind implicațiile în materie de siguranță și răspundere ale inteligenței artificiale, ale internetului obiectelor și ale roboticii, COM\(2020\) 64 final, 2020.](#)

privind răspunderea și noile tehnologii⁵. Parlamentul European a subliniat, de asemenea, necesitatea unor norme privind răspunderea care să fie adaptate la lumea digitală, pentru a asigura un nivel ridicat de protecție eficace a consumatorilor și condiții de concurență echitabile, cu securitate juridică pentru toate întreprinderile, evitând, în același timp, costurile și riscurile ridicate pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și întreprinderile nou-înființate⁶.

Revizuirea DRP urmărește să asigure funcționarea pieței interne, libera circulație a mărfurilor, concurența nedenaturată între operatorii de pe piață și un nivel ridicat de protecție a sănătății și a bunurilor consumatorilor. În detaliu, prezenta propunere vizează:

- să asigure că normele privind răspunderea reflectă natura și riscurile produselor în era digitală și în economia circulară;
- să asigure că există întotdeauna o întreprindere cu sediul în UE care poate fi trasă la răspundere pentru produsele cu defecte cumpărate direct de la producători din afara UE, având în vedere tendința în creștere a consumatorilor de a achiziționa produse direct din țări terțe, fără a exista un producător sau importator cu sediul în UE;
- să faciliteze sarcina probei în cazuri complexe și să reducă restricțiile privind formularea de cereri de despăgubire, asigurând, în același timp, un echilibru corect între interesele legitime ale producătorilor, ale persoanelor prejudiciate și ale consumatorilor în general; și
- să asigure securitatea juridică printr-o mai bună aliniere a DRP la noul cadru legislativ creat prin Decizia 768/2008/CE⁷ și la normele privind siguranța produselor, precum și prin codificarea jurisprudenței legate de DRP.

1.2. Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat

În fiecare stat membru există regimuri naționale de răspundere care permit cereri de despăgubire în mai multe situații decât în temeiul DRP: pot fi formulate acțiuni împotriva unei game mai largi de persoane responsabile pentru o gamă mai largă de daune. Aceste acțiuni vizează atât servicii, cât și produse și, adesea, termenul pentru prezentarea unei cereri de despăgubire este mai lung. Cu toate acestea, persoanele prejudiciate trebuie să dovedească culpa autorului prejudiciului⁸, ceea ce nu este necesar în temeiul DRP. DRP, ca regim de răspundere obiectivă (strictă), nu afectează aceste drepturi, astfel încât DRP este în concordanță cu regimurile naționale mai ample. În plus, la nivelul UE există mai multe instrumente complementare privind răspunderea, care sunt descrise mai jos.

⁵ Grupul de experți privind răspunderea și noile tehnologii (2019), [Report on Liability for artificial intelligence and other emerging digital technologies](#) (Raport privind răspunderea pentru inteligența artificială și alte tehnologii digitale emergente).

⁶ Rezoluția Parlamentului European din 20 octombrie 2020 conținând recomandări adresate Comisiei privind regimul de răspundere civilă pentru inteligența artificială (2020/2014 (INL)).

⁷ Decizia nr. 768/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 iulie 2008 privind un cadru comun pentru comercializarea produselor și de abrogare a Deciziei 93/465/CEE a Consiliului (JO L 218, 13.8.2008, p. 82).

⁸ În funcție de circumstanțe, victimele pot prezenta și la nivel național cereri de despăgubire bazate pe răspunderea obiectivă, pentru care nu trebuie să demonstreze culpa, de exemplu cererile de despăgubire împotriva proprietarilor de vehicule în majoritatea statelor membre.

- Actul legislativ privind vânzarea de bunuri⁹ și Directiva privind conținutul digital și serviciile digitale¹⁰ oferă consumatorilor dreptul la o măsură corectivă, și anume la înlocuire, reparare sau rambursare, atunci când bunurile, inclusiv conținutul digital sau un serviciu digital, nu sunt conforme cu contractul sau nu funcționează în mod corespunzător. Aceste legi se referă la **răspunderea contractuală**, în timp ce DRP are drept obiect răspunderea extracontractuală a producătorilor pentru prejudiciile/daunele cauzate de o lipsă de siguranță.
- Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD)¹¹ are drept obiect **răspunderea persoanelor împuternicite de operatori și a operatorilor** pentru prejudiciile materiale sau morale cauzate de prelucrarea datelor cu caracter personal care încalcă RGPD, în timp ce Propunerea de directivă privind răspunderea pentru produsele cu defecte prevede despăgubiri numai pentru pierderile materiale rezultate din deces, vătămări corporale, daune materiale și pierderea sau coruperea datelor.
- **Directiva privind răspunderea pentru mediul înconjurător**¹² stabilește un cadru pentru prevenirea și repararea daunelor aduse mediului. Aceasta se referă la daunele ecologice, cum ar fi daunele aduse speciilor și habitatelor naturale protejate, spre deosebire de daunele aduse proprietății private, care fac obiectul DRP.

Legislația UE privind siguranța produselor urmărește să garanteze că numai produsele sigure sunt introduse pe piața internă. În cazul în care sunt reglementate de legislația sectorială (de exemplu, privind echipamentele tehnice, produsele farmaceutice, jucăriile, echipamentele radio), acestea trebuie să respecte cerințele esențiale de sănătate și siguranță prevăzute în legislația respectivă. În caz contrar, ele intră sub incidența Directivei privind siguranța generală a produselor¹³ și trebuie să fie sigure¹⁴. Normele de siguranță sunt puse în aplicare prin norme de supraveghere a pieței¹⁵, care asigură protecția consumatorilor prin oprirea circulației produselor neconforme sau prin asigurarea conformității acestora. Legislația privind siguranța produselor nu conține dispoziții specifice privind răspunderea întreprinderilor, ci face referire la faptul că, atunci când un produs cu defecte cauzează prejudicii, se aplică DRP. Siguranța produselor și răspunderea pentru produsele cu defecte sunt, prin urmare, mecanisme complementare pentru realizarea unei piețe unice funcționale pentru bunuri, care să asigure niveluri ridicate de siguranță. Mai multe propuneri legislative în domeniul siguranței produselor sunt în curs de negociere:

⁹ Directiva (UE) 2019/771 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri.

¹⁰ Directiva (UE) 2019/770 privind anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale.

¹¹ Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (RGPD).

¹² Directiva 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului.

¹³ Directiva 2001/95/CE (DSGP).

¹⁴ Pe lângă legislația sectorială și Directiva privind siguranța generală a produselor, există, de asemenea, o legislație axată pe tehnologie, dar orizontală, referitoare la siguranța produselor, în special propunerea de lege privind IA.

¹⁵ Stabilite prin Regulamentul (UE) 2019/1020 privind supravegherea pieței.

- Proiectul de **lege privind inteligența artificială**¹⁶ urmărește să asigure faptul că sistemele de IA cu grad ridicat de risc respectă cerințele privind siguranța și drepturile fundamentale (de exemplu, governanța datelor, transparența, supravegherea umană). Propunerea de directivă privind răspunderea pentru produsele cu defecte va asigura că, atunci când sistemele de IA sunt defecte și cauzează prejudicii fizice, daune materiale sau pierderi de date, este posibil să se solicite despăgubiri de la furnizorul sistemului de IA sau de la orice producător care integrează un sistem de IA într-un alt produs.
- Propunerea de **regulament privind produsele asimilate mașinilor**¹⁷ și Propunerea de **regulament privind siguranța generală a produselor**¹⁸ (RSGP), care revizuiesc Directiva privind echipamentele tehnice și Directiva privind siguranța generală a produselor, aflate în vigoare, urmăresc să abordeze, în domeniile lor respective, riscurile digitalizării în ceea ce privește siguranța produselor, dar nu și răspunderea. Propunerea privind RSGP impune obligații suplimentare furnizorilor de servicii intermediare online pentru a combate vânzarea online de produse nesigure. **Actul legislativ privind serviciile digitale**¹⁹, adoptat recent, stabilește norme orizontale pentru furnizorii de servicii intermediare online, inclusiv pentru piețele online. Atunci când platformele online produc, importă sau distribuie produse defecte, ele pot fi trase la răspundere în aceleași condiții ca și operatorii economici respectivi. Atunci când rolul platformelor online în vânzarea de produse este doar de intermediere între comercianți și consumatori, acestea fac obiectul unei exonerări condiționate de răspundere în temeiul Actului legislativ privind serviciile digitale. Niciuna dintre aceste măsuri nu se referă la răspunderea pentru produsele cu defecte. Actul legislativ privind serviciile digitale stabilește condițiile în care platformele care funcționează ca intermediar pot fi exonerate de răspundere.

În domeniul securității cibernetice, Regulamentul privind securitatea cibernetică²⁰ și actul delegat²¹ în temeiul Directivei privind echipamentele radio²² sunt menite să atenueze riscurile în materie de securitate cibernetică, dar nu reglementează răspunderea producătorilor. Recenta propunere de **Act privind reziliența cibernetică**²³ se bazează pe normele existente pentru a încuraja producătorii și dezvoltatorii de software să atenueze riscurile în materie de securitate cibernetică, dar nu abordează răspunderea.

¹⁶ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială (Legea privind inteligența artificială), COM(2021) 206 final.

¹⁷ COM(2021) 202 final.

¹⁸ COM(2021) 346 final, care va înlocui DSGP și Directiva 87/357/CEE a Consiliului.

¹⁹ Regulamentul (UE) .../... al Parlamentului European și al Consiliului privind o piață unică pentru serviciile digitale (Actul legislativ privind serviciile digitale) și de modificare a Directivei 2000/31/CE, COM(2020) 825 final.

²⁰ Regulamentul (UE) 2019/881 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind ENISA (Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică) și privind certificarea securității cibernetice pentru tehnologia informației și comunicațiilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 526/2013 (Regulamentul privind securitatea cibernetică) (Text cu relevanță pentru SEE) (JO L 151, 7.6.2019, p. 15).

²¹ Regulamentul delegat (UE) 2022/30 al Comisiei din 29 octombrie 2021 de completare a Directivei 2014/53/UE a Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește aplicarea cerințelor esențiale menționate la articolul 3 alineatul (3) literele (d), (e) și (f) din directiva respectivă.

²² Directiva 2014/53/UE privind echipamentele radio, articolul 3 alineatul (3) literele (e) și (f).

²³ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele orizontale de securitate cibernetică pentru produsele cu elemente digitale și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020, COM(2022) 454 final.

În ceea ce privește economia circulară, Planul de acțiune privind economia circulară din 2020²⁴ a anunțat o politică privind produsele sustenabile pentru a oferi produse de înaltă calitate, funcționale și sigure, concepute pentru reutilizare, reparare, refabricare și reciclare de înaltă calitate. Planul de acțiune nu are în vedere măsuri privind răspunderea pentru produsele cu defecte.

Proiectul de directivă privind adaptarea la **inteligenta artificială a normelor referitoare la răspunderea civilă extracontractuală bazată pe culpă**, adoptat ca pachet împreună cu prezenta propunere, urmărește să faciliteze accesul la informații și să reducă sarcina probei în acțiunile în despăgubire introduse în temeiul regimurilor naționale de răspundere bazată pe culpă în cazurile în care anumite sisteme de IA contribuie la cauzarea de prejudicii. Nu există nicio suprapunere cu cererile de despăgubire formulate în temeiul DRP.

1.3. Coerența cu alte politici ale Uniunii

Prezenta propunere este coerentă cu prioritățile Comisiei de a pregăti Europa pentru era digitală și de a construi o economie capabilă să facă față provocărilor viitorului și aflată în serviciul cetățenilor²⁵.

Pentru a reduce la minimum riscurile legate de **tehnologiile digitale** și a îmbunătăți siguranța produselor, UE modernizează normele privind echipamentele tehnice, echipamentele radio și siguranța generală a produselor și creează noi norme pentru sisteme de IA sigure și de încredere²⁶. Prezenta propunere completează acest proces de modernizare digitală în mod implicit prin asigurarea faptului că, atunci când produsele cauzează prejudicii, persoanele prejudiciate pot avea încredere că dreptul lor la despăgubiri va fi respectat, iar întreprinderile beneficiază de securitate juridică cu privire la riscurile de răspundere cu care se confruntă atunci când desfășoară activități comerciale. Împreună, aceste eforturi de modernizare ar trebui să sprijine într-o mai mare măsură Europa să continue o transformare digitală care să funcționeze în beneficiul cetățenilor. Eforturile ar trebui să contribuie la o economie echitabilă și competitivă și la o piață unică fără obstacole. Întreprinderile de toate dimensiunile și din orice sector ar trebui să fie în măsură să concureze în condiții de egalitate și să dezvolte, să comercializeze și să utilizeze tehnologii, produse și servicii digitale la o scară care să le stimuleze productivitatea și competitivitatea la nivel mondial.

În ceea ce privește, în special, IA, prezenta propunere confirmă că sistemele de IA și bunurile bazate pe IA reprezintă „produse” și, prin urmare, intră în domeniul de aplicare al DRP, ceea ce înseamnă că, la fel ca în cazul oricărui alt produs, atunci când un sistem de IA defectuos cauzează prejudicii, este posibilă despăgubirea fără ca persoana prejudiciată să trebuiască să dovedească vina producătorului. În al doilea rând, propunerea clarifică faptul că nu numai producătorii de hardware, ci și furnizorii de software și furnizorii de servicii digitale care au impact asupra modului în care funcționează produsul (cum ar fi un serviciu de navigație într-un vehicul autonom) pot fi trași la răspundere. În al treilea rând, propunerea

²⁴ [Planul de acțiune privind economia circulară](#), martie 2020.

²⁵ COM(2020) 67 final.

²⁶ A se vedea secțiunea 1.2 pentru mai multe detalii.

garantează că producătorii pot fi trași la răspundere pentru modificările pe care le aduc produselor pe care le-au introdus deja pe piață, inclusiv atunci când aceste modificări sunt determinate de actualizări ale software-ului sau de învățarea automată. În al patrulea rând, DRP revizuită reduce sarcina probei în cazurile complexe, care ar putea include anumite cazuri ce implică sisteme de IA, precum și atunci când produsele nu respectă cerințele de siguranță. Prin aceste modificări, directiva răspunde în mare parte solicitărilor Parlamentului European²⁷ privind adaptarea la IA a normelor în materie de răspundere. În completarea acestor modificări, propunerea paralelă de directivă privind răspunderea bazată pe culpă pentru IA urmărește să asigure faptul că, în cazul în care, pentru a obține despăgubiri în temeiul legislației naționale, o persoană prejudiciată trebuie să demonstreze că un sistem de IA a cauzat prejudicii din vina unei anumite persoane, sarcina probei poate fi redusă dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

În ceea ce privește **economia circulară**, modelele de afaceri în care produsele sunt modificate sau îmbunătățite sunt din ce în ce mai comune și esențiale pentru eforturile UE de a atinge obiectivele de durabilitate și de reducere a deșeurilor, în conformitate cu Pactul verde european și cu Legea europeană a climei²⁸. Prezenta propunere urmărește să consolideze eforturile de tipul inițiativei privind produsele durabile²⁹, prin asigurarea pentru consumatori a unor drepturi la despăgubiri pentru prejudiciile cauzate de produsele modificate cu defecte care să fie la fel de clare ca cele acordate pentru produsele complet noi, precum și prin crearea clarității juridice de care are nevoie industria pentru a adopta modele de afaceri circulare.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Propunerea se bazează, la fel ca și Directiva 85/374/CEE, pe articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (fostul articol 95 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, fostul articolul 100 din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene). Propunerea are la bază acest articol întrucât are drept obiectiv să armonizeze normele naționale pentru a promova libera circulație a mărfurilor, creând astfel condiții de concurență echitabile pentru întreprinderi pe piața internă, precum și pentru a asigura protecția consumatorilor.

• Subsidiaritate

Evaluarea a concluzionat că valoarea adăugată a existenței unor norme la nivelul UE privind răspunderea pentru produsele cu defecte care să completeze normele UE privind siguranța produselor a fost necontestată³⁰. Într-adevăr, normele privind despăgubirea persoanelor prejudiciate de produsele cu defecte consolidează normele UE privind siguranța produselor.

²⁷ Rezoluția Parlamentului European din 20 octombrie 2020 conținând recomandări adresate Comisiei privind regimul de răspundere civilă pentru inteligența artificială (2020/2014 (INL)).

²⁸ Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 (JO L 243, 9.7.2021, p. 1).

²⁹ [Inițiativa privind produsele durabile \(europa.eu\)](#).

³⁰ Evaluarea Directivei privind răspunderea pentru produsele cu defecte, [SWD\(2018\) 157](#), p. 60.

Ambele seturi de norme urmăresc același obiectiv de politică al unei piețe interne funcționale a bunurilor care asigură un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și ambele trebuie, de asemenea, modernizate.

Prezenta propunere va oferi securitate juridică cu privire la: (i) ce produse, întreprinderi și tipuri de daune intră în domeniul de aplicare al DRP; și (ii) echilibrul adecvat între interesele producătorilor și cele ale consumatorilor în întreaga UE. Fără un set uniform de norme pentru despăgubirea persoanelor prejudiciate de produsele cu defecte, producătorii s-ar confrunta cu 27 de seturi diferite de norme. Acest lucru ar conduce la niveluri diferite de protecție a consumatorilor și la denaturarea concurenței între întreprinderile din diferite state membre.

- **Proportionalitate**

Prezenta propunere asigură un echilibru atent între interesele industriei și cele ale consumatorilor, astfel cum se explică în secțiunea 8 din evaluarea impactului. Propunerea oferă securitate juridică cu privire la produsele și întreprinderile care fac obiectul răspunderii obiective. De asemenea, va încuraja toate întreprinderile, inclusiv producătorii din afara UE, să introducă pe piața UE numai produse sigure, pentru a evita angajarea răspunderii. Acest lucru va consolida, la rândul său, siguranța produselor.

Propunerea va garanta totodată că, indiferent dacă produsul cu defecte care le aduce prejudicii este material sau digital, consumatorii beneficiază de aceeași protecție. Prin extinderea domeniului de aplicare al regimului UE privind răspunderea pentru produsele cu defecte pentru a include în mod explicit furnizorii de software, întreprinderile care aduc modificări substanțiale produselor, reprezentanții autorizați și prestatorii de servicii de e-fulfillment, persoanele prejudiciate vor avea mai multe șanse să fie despăgubite pentru daunele suferite și se vor stabili condiții de concurență echitabile între întreprinderi. Prin includerea în domeniul său de aplicare a pierderilor materiale cauzate de pierderea, distrugerea sau coruperea datelor, propunerea recunoaște importanța datelor în era digitală. Cu toate acestea, propunerea nu depășește ceea ce este necesar și, prin urmare, nu abordează alte tipuri de prejudicii, cum ar fi discriminarea sau prejudicii la adresa vieții private, care ar fi tratate mai adecvat în temeiul altor acte legislative.

Propunerea va crea, de asemenea, o mai mare securitate juridică și va asigura un nivel mai echitabil de protecție a consumatorilor în toată UE. Sarcina probei va fi repartizată mai echitabil între persoanele prejudiciate și producători în cazurile complexe, sporind șansele unei cereri de despăgubire soluționate favorabil. Cu toate acestea, nu va exista nicio inversare a sarcinii probei, deoarece acest lucru ar expune producătorii la riscuri de răspundere mult mai mari și ar putea împiedica inovarea, conducând, de asemenea, la prețuri potențial mai mari ale produselor și la un acces redus la produse inovatoare.

- **Alegerea instrumentului**

Propunerea ia forma unei directive, ceea ce oferă statelor membre flexibilitate pentru a integra fără probleme în sistemele naționale normele prevăzute de aceasta. Acest lucru este important, având în vedere că normele sale interacționează îndeaproape cu codurile civile naționale și sunt profund integrate în sistemele juridice naționale. Prezenta propunere urmărește să

înlocuiască în întregime Directiva privind răspunderea pentru produsele cu defect. Modificarea DRP prin intermediul unui act de reformare sau de modificare a fost considerată inadecvată, având în vedere necesitatea introducerii de modificări la aproape fiecare articol.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările *ex post*/verificarea adecvării legislației existente**

Evaluarea DRP³¹ din 2018 a concluzionat că DRP a fost, în ansamblu, un instrument eficace și relevant, dar că prezintă mai multe deficiențe (a se vedea secțiunea 1.1).

Aceste constatări au fost luate în considerare la pregătirea evaluării impactului care sprijină prezenta propunere.

- **Consultările părților interesate**

Pentru elaborarea prezentei propuneri, Comisia a consultat o gamă largă de părți interesate de la nivelul UE și de la nivel național, printre care asociații pentru protecția consumatorilor și organizații ale societății civile, asociații industriale, întreprinderi, asociații de asigurări, firme de avocatură, experți universitari, membri ai publicului și autorități naționale. Activitățile de consultare au inclus o evaluare inițială a impactului³², o consultare publică specifică de 12 săptămâni, la care au fost transmise 291 de răspunsuri, ateliere cu părțile interesate, un atelier cu statele membre, precum și o consultare specifică și interviuri cu părțile interesate, realizate de un consultant independent.

Mai jos este prezentat un rezumat al pozițiilor părților interesate cu privire la fiecare obiectiv specific al revizuirii DRP.

- **Obiectivul de a asigura că normele privind răspunderea reflectă natura și riscurile produselor în era digitală și în economia circulară**

- Majoritatea părților interesate au fost în favoarea clarificării faptului că software-ul este un produs care intră în domeniul de aplicare al DRP. Cu toate acestea, majoritatea părților interesate din industrie au sugerat clarificarea acestui aspect prin orientări fără caracter obligatoriu, mai degrabă decât prin revizuirea legislativă a DRP. În rândul tuturor grupurilor de părți interesate a existat un consens larg cu privire la faptul că un produs ar putea fi considerat defect pentru că prezintă vulnerabilități în materie de securitate cibernetică. 70 % dintre respondenții la consultarea publică au fost în favoarea posibilității de a trage la răspundere producătorii în cazul în care nu pun la dispoziție actualizările de securitate ale software-ului necesare pentru combaterea unor astfel de vulnerabilități.
- Părțile interesate din industrie s-au opus includerii în DRP a răspunderii obiective pentru încălcările în materie de protecție a datelor cu caracter personal, parțial deoarece victimele unor astfel de încălcări pot fi deja

³¹ Evaluarea Directivei privind răspunderea pentru produsele cu defect, [SWD\(2018\) 157](#).

³² [Răspunderea civilă – adaptarea normelor privind răspunderea la era digitală și la inteligența artificială \(europa.eu\)](#).

despăgubite în temeiul altor legi, cum ar fi RGPD. Cu toate acestea, asociațiile pentru protecția consumatorilor, autoritățile publice și ONG-urile s-au pronunțat într-o mai mare măsură în favoarea includerii acestui aspect în noua directivă.

- A existat un sprijin larg în rândul tuturor grupurilor de părți interesate pentru a face posibilă tragerea la răspundere a operatorilor economici care aduc modificări substanțiale produselor atunci când respectivele produse modificate sunt defecte și provoacă prejudicii.
- **Obiectivul de a asigura că există întotdeauna o persoană cu sediul în UE responsabilă pentru produsele cu defecte achiziționate de la producători din afara UE**

În cadrul consultării publice, 64 % dintre toți respondenții au fost de acord sau întru totul de acord că DRP trebuie să asigure protecția consumatorilor în cazul în care produsele cu defecte cumpărate direct din țări din afara UE cauzează prejudicii și nu există niciun producător sau importator cu sediul în UE. Au existat opinii divergente cu privire la posibilitatea de a trage la răspundere reprezentantul autorizat al unui producător din afara UE, prestatorul de servicii de e-fulfillment sau o piață online.

- **Obiectivul de a ușura sarcina probei în cazurile complexe și de a reduce restricțiile privind formularea de cereri de despăgubire, asigurând totodată un echilibru corect între producători și consumatori**
 - În cadrul consultării publice, 77 % dintre respondenți au considerat că produsele complexe din punct de vedere tehnic creează dificultăți în ceea ce privește sarcina probei pentru persoana prejudiciată. Procentul a fost considerabil mai mare în rândul asociațiilor pentru protecția consumatorilor, al ONG-urilor și al publicului (95 %) decât în rândul întreprinderilor și al organizațiilor industriale (38 %). Părțile interesate din industrie au înclinat mai mult către obligațiile de divulgare a informațiilor și către reducerea sarcinii probei în cazurile complexe decât către inversarea sarcinii probei, pe care au considerat-o o opțiune radicală dăunătoare inovării. Majoritatea părților interesate din cadrul organizațiilor industriale, al asociațiilor pentru protecția consumatorilor și din categoria experților juridici s-au exprimat ferm în favoarea menținerii abordării neutre din punct de vedere tehnologic a DRP. Majoritatea părților interesate s-au opus eliminării mijlocului de apărare bazat pe riscul de evoluție.
 - Asociațiile pentru protecția consumatorilor, ONG-urile și publicul larg au fost în favoarea eliminării normei care împiedică despăgubirea pentru daunele materiale evaluate la sub 500 EUR, precum și în favoarea prelungirii perioadei de 10 ani pentru care producătorii rămân răspunzători pentru un produs cu defecte după introducerea sa pe piață. Părțile interesate din industrie au fost în favoarea menținerii neschimbate a restricțiilor.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Elaborarea propunerii s-a bazat în special pe cele două studii independente: unul realizat ca parte a evaluării³³, iar celălalt ca parte a evaluării impactului³⁴. Comisia a beneficiat, de asemenea, de consultanță de specialitate din partea mediului academic, a grupurilor de consumatori, a industriei și a autorităților naționale prin intermediul Grupului de experți privind răspunderea și noile tehnologii din perioada 2018-2020.

Analiza juridică se bazează pe o vastă colecție de jurisprudență existentă începând din 1985, în special din partea Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), precum și pe numeroase publicații³⁵.

- **Evaluarea impactului**

Prezenta propunere este susținută de o evaluare a impactului (SWD [xxxx]), elaborată în conformitate cu orientările Comisiei privind o mai bună legiferare. Raportul de evaluare a impactului a fost examinat de Comitetul de control normativ și a primit un aviz favorabil. Raportul de evaluare a impactului a fost revizuit pentru a lua în considerare observațiile comitetului, în special explicând mai bine: domeniul de aplicare al problemelor identificate, impactul normelor de siguranță a produselor asupra prejudiciilor legate de produse, estimările de referință ale cazurilor, impactul opțiunii preferate de grupul de părți interesate și relevanța inițiativei pentru IMM-uri.

Pe lângă scenariul de referință în care nu se întreprinde nicio acțiune, evaluarea impactului a identificat trei opțiuni pentru a aborda prima problemă legată de era digitală și de economia circulară și două opțiuni pentru a aborda a doua problemă privind obstacolele care împiedică obținerea de despăgubiri și depunerea de cereri de despăgubire.

- **Opțiunea 1a** ar asigura că producătorii de produse care au nevoie de software sau de servicii digitale ca să funcționeze ar fi răspunzători în temeiul directivei. La fel ca în cazul componentelor materiale, furnizorii acestor elemente digitale imateriale ar fi răspunzători în mod solidar cu producătorul. Însă, în cadrul acestei opțiuni, producătorii de software de sine stătător nu ar fi răspunzători în temeiul DRP.
- **Opțiunea 1b** s-ar baza pe opțiunea 1a și, în plus, ar include orice software relevant ca produs independent, inclusiv software-ul de la terți adăugat unui produs sau unui software de sine stătător care, la rândul său, ar putea cauza prejudicii (cum ar fi o aplicație pentru smartphone pentru dispozitive medicale). Întreprinderile care modifică în mod substanțial un produs și îl reintroduc pe piață ar fi, de asemenea, răspunzătoare în temeiul directivei. În cadrul acestei opțiuni, ar fi totodată posibil să se tragă la răspundere reprezentantul autorizat sau prestatorul de servicii de e-

³³ EY, Technopolis, VVA (2018), [Study accompanying the Evaluation of Product Liability Directive](#) (Studiu care însoțește Evaluarea Directivei privind răspunderea pentru produsele cu defect).

³⁴ CSES cu Wavestone, CSIL (2022), [Impact assessment study on the revision of Product Liability Directive](#) (Studiu de evaluare a impactului referitor la revizuirea Directivei privind răspunderea pentru produsele cu defect).

³⁵ A se vedea bibliografia din anexa 6 la [Impact assessment study on the revision of Product Liability Directive](#), CSES cu Wavestone, CSIL (2022).

fulfillment al unui producător din afara UE atunci când în UE nu există niciun importator.

- **Opțiunea 1c** ar cuprinde măsurile de la opțiunea 1b și, în plus, ar include orice software cu implicații asupra drepturilor fundamentale. Prejudiciile care rezultă din încălcări ale drepturilor fundamentale, cum ar fi încălcarea protecției datelor, încălcarea vieții private sau discriminarea (de exemplu, prin intermediul software-ului de recrutare bazat pe IA), ar face obiectul despăgubirilor.
- **Opțiunea 2a** ar ușura sarcina probei pentru consumatori prin armonizarea: (i) normelor privind situațiile în care producătorii sunt obligați să divulge victimei în instanță informațiile tehnice necesare; și (ii) condițiilor în care instanțele naționale pot prezuma că un produs a fost într-adevăr defect sau că defectul a cauzat într-adevăr prejudiciul, în special în cazurile complexe în care dovedirea răspunderii este foarte dificilă. Opțiunea 2a ar reduce restricțiile privind formularea de cereri de despăgubire (prin eliminarea pragului legat de daunele materiale și prin prelungirea perioadei de răspundere).
- **Opțiunea 2b** ar inversa sarcina probei, astfel încât, în cazul în care un produs cauzează prejudicii, producătorul ar fi cel care trebuie să demonstreze că produsul nu a fost defect și nu a cauzat prejudiciul respectiv. Ar fi eliminat mijlocul de apărare bazat pe riscul de evoluție, care exonerează producătorii de răspundere în cazul în care, pe baza cunoștințelor de ultimă generație, nu era posibilă identificarea caracterului defectuos al unui produs. Opțiunea 2b ar reduce și mai mult restricțiile privind formularea de cereri de despăgubire (praguri și termene-limită).

Evaluarea impactului a identificat opțiunile 1b și 2a ca fiind combinația preferată de opțiuni.

Opțiunea 1b va oferi securitate juridică cu privire la produsele și producătorii care fac obiectul răspunderii obiective și va încuraja toți producătorii, inclusiv pe cei din afara UE, să introducă pe piața UE numai produse sigure pentru a evita angajarea răspunderii. Acest lucru consolidează siguranța produselor și va avea un impact economic și social pozitiv. De asemenea, în cazul unui prejudiciu cauzat de produse cu defecte, va asigura același nivel de protecție pentru consumatorii afectați, indiferent dacă defectul vizează componentele digitale sau pe cele materiale ale produsului, precum și atunci când prejudiciul este cauzat de un software de sine stătător cu defecte. Prin includerea explicită a furnizorilor de software, a reprezentanților autorizați și a prestatorilor de servicii de e-fulfillment în domeniul de aplicare al directivei, victimele prejudiciilor vor avea mai multe șanse de a obține despăgubiri, deoarece nu vor trebui să dovedească vina producătorului (datorită principiului „răspunderii obiective” prevăzut de directivă). Norme mai clare privind răspunderea în ceea ce privește modelele de afaceri circulare vor oferi securitate juridică și, prin urmare, vor contribui la promovarea unor astfel de modele de afaceri și astfel vor avea un impact pozitiv asupra mediului. În ansamblu, în cadrul opțiunii 1b, se preconizează că despăgubirile anuale pentru persoanele prejudiciate vor crește cu între 0,15 milioane EUR și 22,13 milioane EUR față de scenariul de referință. Acest lucru s-ar traduce printr-o ușoară creștere a primelor anuale de asigurare pentru producători, estimată între 4,35 milioane EUR și 8,69 milioane EUR față de scenariul de referință.

Opțiunea 2a va crea, de asemenea, o mai mare securitate juridică și va asigura un nivel mai echitabil de protecție a consumatorilor în toată UE, având astfel un impact economic și social

pozitiv. Sarcina probei va fi repartizată mai echitabil între persoanele prejudiciate și producători în cazurile mai complexe, ceea ce va crește șansele unei cereri de despăgubire soluționate favorabil în astfel de cazuri. Se vor reduce obstacolele disproporționate în calea introducerii cererilor de despăgubire. În ansamblu, în cadrul opțiunii 2a, se preconizează că despăgubirile anuale pentru persoanele prejudiciate vor crește cu între 0,20 milioane EUR și 43,54 milioane EUR față de scenariul de referință. Acest lucru s-ar traduce printr-o ușoară creștere a primelor anuale de asigurare pentru producători, estimată între 14,35 milioane EUR și 28,71 milioane EUR față de scenariul de referință.

Opțiunea preferată va contribui la obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale ONU, în special la ODD 3 (Sănătate și bunăstare) datorită impactului său social pozitiv asupra sănătății și bunăstării victimelor, la ODD 9 (încurajarea inovării) prin asigurarea securității juridice necesare pentru ca întreprinderile să inoveze și la ODD 12 (Consum și producție responsabile) prin îmbunătățirea siguranței produselor atunci când se aduc modificări substanțiale.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

În urma evaluării DRP, s-a constatat că sarcina administrativă actuală este foarte scăzută, nefiind necesară simplificarea ei. Adaptarea normelor privind răspunderea la era digitală și la economia circulară nu va genera noi costuri administrative pentru întreprinderi sau consumatori.

Propunerea urmărește să asigure un echilibru just între interesele industriei și cele ale consumatorilor, în special prin evitarea măsurilor care ar putea îngreuna inovarea de către IMM-uri sau care ar putea crea costuri suplimentare ce s-ar putea dovedi mai dificil de absorbit de IMM-uri. Propunerea nu exonerează de obligații microîntreprinderile și nici nu include măsuri specifice de atenuare pentru IMM-uri, deoarece despăgubirile corespunzătoare pentru persoanele prejudiciate de produsele cu defecte nu pot fi condiționate de dimensiunea întreprinderii responsabile. Acest lucru ar denatura concurența între actorii de pe piață dacă întreprinderile care vând produse similare ar fi supuse unor norme diferite în materie de răspundere.

- **Drepturile fundamentale**

Reducerea restricțiilor privind formularea de cereri de despăgubire și reducerea sarcinii probei în cazurile complexe ar consolida dreptul la o cale de atac eficientă, un drept garantat în temeiul articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Prezenta propunere nu are implicații pentru bugetul UE.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Statele membre trebuie să transpună directiva în termen de 12 luni de la intrarea sa în vigoare și să comunice Comisiei măsurile naționale de executare. Comisia este pregătită să ofere sprijin tehnic statelor membre pentru punerea în aplicare a directivei.

Comisia va revizui punerea în aplicare și transpunerea directivei la șase ani de la intrarea sa în vigoare și va propune, după caz, modificări legislative.

- **Documente explicative**

Directiva propusă armonizează legislația în materie de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților și conține atât norme de fond, cât și norme procedurale. Statele membre ar putea utiliza diferite tipuri de instrumente juridice pentru a transpune directiva. Prin urmare, este justificat ca statele membre să însoțească notificarea măsurilor lor de transpunere cu unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele directivei și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere, în conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative³⁶.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Capitolul I – Dispoziții generale

Capitolul I definește obiectul și domeniul de aplicare al propunerii, precum și termenii utilizați în propunere. Acesta aliniază terminologia privind răspunderea pentru produsele cu defecte la cadrul Uniunii privind siguranța produselor, definițiile termenilor precum „producător” și „introducere pe piață”, dar nu numai, fiind bazate pe definițiile din noul cadru legislativ creat prin Decizia 768/2008/CE³⁷. De asemenea, capitolul I răspunde realității produselor în era digitală, într-un mod neutru din punct de vedere tehnologic, prin includerea software-ului și a fișierelor digitale de producție în definiția produsului și prin clarificarea situațiilor în care un serviciu conex trebuie tratat ca o componentă a unui produs. Totodată, se extinde noțiunea de prejudiciu reparabil pentru a include pierderea sau coruperea datelor.

Capitolul II – Dispoziții specifice privind răspunderea pentru produsele cu defecte

Capitolul II stabilește normele care reglementează răspunderea operatorilor economici pentru prejudiciile cauzate de produse cu defecte și condițiile în care persoanele fizice au dreptul la despăgubiri:

- testul pentru a stabili dacă un produs prezintă vreun defect – mai exact dacă produsul a oferit siguranța la care publicul larg se poate aștepta – este, în esență, același ca în

³⁶ Declarație politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative (JO C 369, 17.12.2011, p. 14).

³⁷ Decizia nr. 768/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 iulie 2008 privind un cadru comun pentru comercializarea produselor și de abrogare a Deciziei 93/465/CEE a Consiliului (JO L 218, 13.8.2008, p. 82).

temeiul DRP. Cu toate acestea, pentru a reflecta natura schimbătoare a produselor în era digitală, precum și jurisprudența CJUE, factori precum interconectarea sau funcțiile de învățare autonomă ale produselor au fost adăugați la lista neexhaustivă de factori care trebuie luați în considerare de instanțe atunci când evaluează caracterul defectuos;

- gama de operatori economici care pot fi considerați răspunzători pentru produsele cu defecte ține seama de importanța tot mai mare a produselor fabricate în țări terțe care sunt introduse pe piața Uniunii, asigurându-se că există întotdeauna în Uniune un operator economic împotriva căruia poate fi formulată o cerere de despăgubire. Propunerea nu afectează exonerarea condiționată de răspundere în temeiul Actului legislativ privind serviciile digitale, deoarece stabilește condițiile răspunderii numai în cazurile în care o platformă online nu beneficiază de exonerare. În plus, prezenta propunere vizează doar cazul specific în care o persoană este prejudiciată de un produs cu defecte și solicită despăgubiri, un scenariu care nu intră sub incidența Actului legislativ privind serviciile digitale. Capitolul clarifică, de asemenea, situațiile în care operatorii economici care aduc modificări unui produs, cum ar fi în contextul modelelor de afaceri bazate pe economia circulară, pot fi considerați răspunzători pentru defectele existente;
- sarcina probei revine persoanelor prejudiciate, care trebuie să dovedească prejudiciul suferit, caracterul defectuos al produsului și legătura de cauzalitate dintre cele două. Cu toate acestea, având în vedere provocările cu care se confruntă persoanele prejudiciate, în special în cazurile complexe, sarcina probei este redusă pentru a se ajunge la un echilibru just între interesele industriei și cele ale consumatorilor;
- operatorii economici au dreptul, la fel ca în temeiul DRP, să fie exonați de răspundere în anumite condiții pentru care le revine sarcina probei. Derogările sunt adaptate pentru a ține seama de capacitatea produselor din era digitală de a se schimba sau de a fi modificate după introducerea lor pe piață. Pentru asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru producătorii din întreaga Uniune și a unei protecții uniforme a consumatorilor, exonerarea de răspundere a producătorilor în cazul în care stadiul cunoștințelor științifice și tehnice din momentul punerii în circulație a produsului nu permitea depistarea defectului ar trebui să se aplice în toate statele membre, fără să mai existe posibilitatea de derogare prevăzută în DRP.

Capitolul III – Dispoziții generale privind răspunderea

Capitolul III stabilește norme privind răspunderea cu caracter mai general, care se bazează îndeaproape pe cele din actuala DRP. Acesta prevede că, în cazul în care există două sau mai multe persoane responsabile, ele răspund în mod solidar. De asemenea, se prevede că, în cazul în care un produs cu defecte cauzează prejudicii, acțiunile contributive ale terților nu reduc răspunderea producătorului, însă cele ale persoanei prejudiciate pot face acest lucru. Pentru a asigura protecția consumatorilor, este important ca răspunderea să nu poată fi exclusă sau limitată prin contract sau alte legislații. Prin urmare, nu este permisă nici stabilirea de plafoane financiare maxime sau minime pentru despăgubiri. Termenul de trei ani prevăzut în DRP pentru inițierea procedurilor rămâne neschimbat. Operatorii economici sunt răspunzători pentru produsele cu defecte pentru o perioadă de zece ani de la introducerea pe piață a produsului, dar reclamanții vor beneficia de o perioadă suplimentară de cinci ani în cazurile în care simptomele vătămării corporale apar într-un ritm lent, de exemplu în urma ingerării unui produs chimic sau alimentar cu defecte.

Capitolul IV – Dispoziții finale

Statele membre vor fi obligate să publice hotărârile judecătorești referitoare la răspunderea pentru produsele cu defecte, astfel încât, în interesul unei interpretări mai armonizate a normelor privind răspunderea pentru produsele cu defecte, alte instanțe naționale să poată lua în considerare hotărârile respective. Aceste măsuri de asigurare a transparenței vor facilita, de asemenea, revizuirea pe care Comisia o va efectua la șase ani de la intrarea în vigoare a directivei. Pe lângă dispozițiile standard privind transpunerea și intrarea în vigoare, capitolul IV prevede, de asemenea, abrogarea DRP și stabilește măsuri tranzitorii.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI**privind răspunderea pentru produsele cu defecte**

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,
având în vedere propunerea Comisiei Europene,
după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European³⁸,
hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,
întrucât:

- (1) Directiva 85/374/CEE a Consiliului³⁹ stabilește norme comune privind răspunderea pentru produsele cu defecte, cu scopul de a elimina divergențele dintre sistemele juridice ale statelor membre, care pot denatura concurența și pot afecta circulația bunurilor în cadrul pieței interne și care implică un grad diferit de protecție a consumatorului împotriva prejudiciilor la adresa sănătății sau a proprietății cauzate de astfel de produse.
- (2) Răspunderea obiectivă a operatorului economic în cauză rămâne singurul mijloc de soluționare adecvată a problemei repartizării echitabile a riscurilor inerente producției tehnologice moderne.
- (3) Directiva 85/374/CEE trebuie revizuită în lumina evoluțiilor legate de noile tehnologii, inclusiv inteligența artificială (IA), noile modele de afaceri bazate pe economia circulară și noile lanțuri de aprovizionare globale, care au condus la consecvențe și la insecuritate juridică, în special în ceea ce privește semnificația termenului „produs”. Experiența dobândită în urma aplicării Directivei 85/374/CEE a arătat, de asemenea, că persoanele prejudiciate se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește obținerea de despăgubiri din cauza restricțiilor referitoare la introducerea de cereri de despăgubire și a provocărilor legate de strângerea de probe pentru a dovedi răspunderea, în special având în vedere complexitatea tehnică și științifică din ce în ce mai mare. Printre acestea se numără cererile de despăgubire legate de noile tehnologii, inclusiv IA. Prin urmare, revizuirea va încuraja introducerea și adoptarea unor astfel de noi tehnologii, inclusiv IA, asigurându-se, în același timp, că solicitanții se pot bucura de același nivel de protecție, indiferent de tehnologia implicată.

³⁸ JO C [...], [...], p. [...].

³⁹ Directiva 85/374/CEE a Consiliului din 25 iulie 1985 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la răspunderea pentru produsele cu defect (JO L 210, 7.8.1985, p. 29).

- (4) O revizuire a Directivei 85/374/CEE este, de asemenea, necesară pentru a asigura coerența și consecvența cu legislația privind siguranța produselor și supravegherea pieței de la nivelul Uniunii și de la nivel național. În plus, este necesar să se clarifice noțiunile și conceptele de bază pentru a asigura coerența și securitatea juridică și pentru a reflecta jurisprudența recentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- (5) Având în vedere caracterul amplu al modificărilor care ar fi necesare și pentru a asigura claritatea și securitatea juridică, Directiva 85/374/CEE ar trebui abrogată și înlocuită cu o nouă directivă.
- (6) Pentru a se asigura că regimul Uniunii privind răspunderea pentru produsele cu defecte este cuprinzător, răspunderea obiectivă pentru produsele cu defecte ar trebui să se aplice tuturor bunurilor mobile, inclusiv atunci când acestea sunt integrate în alte bunuri mobile sau instalate în bunuri imobile.
- (7) Răspunderea pentru produsele cu defecte nu ar trebui să se aplice daunelor cauzate de accidente nucleare, în măsura în care răspunderea pentru astfel de daune este reglementată de convențiile internaționale ratificate de statele membre.
- (8) Pentru a crea o veritabilă piață internă cu un nivel ridicat și uniform de protecție a consumatorilor și pentru a reflecta jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, statele membre nu ar trebui să mențină sau să introducă dispoziții mai stricte sau mai permissive decât cele prevăzute în prezenta directivă în ceea ce privește aspectele care intră în domeniul de aplicare al acesteia.
- (9) În conformitate cu sistemele juridice ale statelor membre, o persoană prejudiciată poate solicita despăgubiri în temeiul răspunderii contractuale sau al răspunderii extracontractuale care nu se referă la caracterul defectuos al unui produs, de exemplu, răspunderea bazată pe vicii ascunse sau pe culpă. Aceasta include dispozițiile [Directivei .../... a Parlamentului European și a Consiliului privind răspunderea în materie de IA], care stabilește norme comune privind divulgarea informațiilor și sarcina probei în contextul cererilor de despăgubire bazate pe culpă pentru prejudicii cauzate de un sistem de IA. Astfel de dispoziții, care servesc totodată la atingerea, printre altele, a obiectivului de protecție eficientă a consumatorilor, nu ar trebui să fie afectate de prezenta directivă.
- (10) În anumite state membre, persoanele prejudiciate pot avea dreptul de a solicita despăgubiri pentru daunele cauzate de produse farmaceutice în cadrul unui regim național special de răspundere, astfel încât se asigure deja o protecție eficientă a consumatorilor în sectorul farmaceutic. Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului de a formula astfel de cereri de despăgubire.
- (11) Decizia nr. 768/2008/CE⁴⁰ a Parlamentului European și a Consiliului stabilește principii și dispoziții de referință comune menite să se aplice întregii legislații sectoriale în materie de produse. Pentru a asigura coerența cu această legislație, este necesar ca anumite dispoziții ale prezentei directive, în special definițiile, să se alinieze la respectiva decizie.
- (12) Produsele din era digitală pot fi materiale sau imateriale. Software-ul, cum ar fi sistemele de operare, firmware-ul, programele de calculator, aplicațiile sau sistemele de IA, este din ce în ce mai răspândit pe piață și joacă un rol tot mai important pentru

⁴⁰ Decizia nr. 768/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 iulie 2008 privind un cadru comun pentru comercializarea produselor.

siguranța produselor. Software-ul poate fi introdus pe piață ca produs de sine stătător și ulterior poate fi integrat în alte produse drept componentă, putând provoca daune în momentul operării sale. Prin urmare, din motive de securitate juridică, ar trebui să se clarifice faptul că software-ul este un produs în sensul aplicării răspunderii obiective, indiferent de modul de furnizare sau de utilizare a acestuia și, prin urmare, indiferent dacă este stocat pe un dispozitiv sau accesat prin intermediul tehnologiilor de tip cloud. Cu toate acestea, codul sursă al software-ului nu trebuie considerat produs în sensul prezentei directive, deoarece el reprezintă doar un set de informații. Dezvoltatorii sau producătorii de software, inclusiv furnizorii de sisteme de IA în sensul [Regulamentului (UE).../... (Legea privind IA)], ar trebui considerați producători și tratați ca atare.

- (13) Pentru a nu împiedica inovarea sau cercetarea, prezenta directivă nu ar trebui să se aplice software-ului liber și cu sursă deschisă dezvoltat sau furnizat în afara unei activități comerciale. Acest lucru este valabil în special în cazul software-ului - inclusiv al codului sursă și al versiunilor modificate ale acestuia - care este partajat în mod deschis și accesibil, utilizabil, modificabil și redistribuibil în mod liber. Cu toate acestea, directiva ar trebui să se aplice în cazul în care software-ul este furnizat în schimbul unui preț sau dacă datele cu caracter personal sunt utilizate altfel decât exclusiv pentru îmbunătățirea securității, compatibilității sau interoperabilității software-ului și, prin urmare, sunt furnizate în cadrul unei activități comerciale.
- (14) Fișierele digitale de producție, care conțin informațiile funcționale necesare pentru a produce un element corporal prin activarea controlului automat al mașinilor sau al instrumentelor, cum ar fi mașini de găurit, strunguri, laminoare și imprimante 3D, ar trebui considerate produse, pentru a asigura protecția consumatorilor în cazurile în care astfel de fișiere sunt defecte. Pentru a evita orice îndoială, ar trebui să se clarifice, de asemenea, că energia electrică reprezintă un produs.
- (15) Se întâmplă din ce în ce mai frecvent ca serviciile digitale să fie integrate într-un produs sau interconectate cu acesta, în așa fel încât lipsa serviciului ar împiedica produsul să își îndeplinească una dintre funcții, de exemplu furnizarea continuă de date privind traficul într-un sistem de navigație. Deși prezenta directivă nu ar trebui să se aplice serviciilor ca atare, este necesar ca răspunderea obiectivă să se extindă la astfel de servicii digitale, deoarece ele determină siguranța produsului la fel de mult ca și componentele fizice sau digitale. Astfel de servicii conexe ar trebui considerate componente ale produsului cu care sunt interconectate atunci când se află sub controlul producătorului produsului respectiv, adică atunci când sunt furnizate chiar de producător sau când producătorul le recomandă sau influențează în alt mod furnizarea lor de către un terț.
- (16) Ca recunoaștere a relevanței și a valorii din ce în ce mai mari a activelor necorporale, pierderea sau coruperea datelor, cum ar fi ștergerea conținutului de pe un hard disk, ar trebui, de asemenea, să fie despăgubite, cu tot cu costul recuperării sau al restabilirii datelor. Prin urmare, protecția consumatorilor impune despăgubiri pentru pierderile materiale care rezultă nu numai din deces sau vătămări corporale (cum ar fi cheltuielile funerare sau medicale sau pierderea de venituri) și din daune materiale, ci și în urma pierderii sau a coruperii datelor. Cu toate acestea, despăgubirile pentru încălcarea

Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului⁴¹, a Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁴², a Directivei (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului⁴³ și a Regulamentului (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului⁴⁴ nu sunt afectate de prezenta directivă.

- (17) În interesul securității juridice, ar trebui să se clarifice faptul că vătămarea corporală include prejudiciile recunoscute din punct de vedere medical aduse sănătății psihice.
- (18) Dat fiind că statele membre ar trebui să prevadă despăgubiri complete și adecvate pentru toate pierderile materiale rezultate în urma decesului sau a vătămării corporale sau în urma deteriorării sau distrugerii bunurilor și a pierderii sau coruperii datelor, tot statele membre ar trebui să stabilească și normele privind calcularea despăgubirilor. În plus, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere normelor naționale referitoare la daunele morale.
- (19) Pentru a proteja consumatorii, prejudiciile cauzate oricărui bun deținut de o persoană fizică ar trebui să fie despăgubite. Întrucât bunurile sunt utilizate într-o măsură din ce în ce mai mare atât în scopuri private, cât și în scopuri profesionale, este oportun să se prevadă despăgubirea prejudiciilor aduse unor astfel de bunuri cu utilizare mixtă. Având în vedere obiectivul prezentei directive de a proteja consumatorii, bunurile utilizate exclusiv în scopuri profesionale ar trebui excluse din domeniul său de aplicare.
- (20) Prezenta directivă ar trebui să se aplice produselor introduse pe piață sau, după caz, puse în funcțiune în cadrul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit, de exemplu produselor furnizate în contextul unei campanii de sponsorizare sau produselor fabricate pentru prestarea unui serviciu finanțat din fonduri publice, deoarece acest mod de furnizare are un caracter economic sau comercial.
- (21) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere diferitelor căi de atac existente la nivel național, fie prin intermediul procedurilor judiciare, al soluțiilor extrajudiciare, al soluționării alternative a litigiilor sau prin acțiuni de reprezentare în temeiul Directivei (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului⁴⁵ sau al sistemelor naționale de acțiuni colective în despăgubire.

⁴¹ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁴² Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (JO L 201, 31.7.2002, p. 37).

⁴³ Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului (JO L 119, 4.5.2016, p. 89).

⁴⁴ Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

⁴⁵ Directiva (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE (JO L 409, 4.12.2020, p. 1).

- (22) Pentru a proteja sănătatea și bunurile consumatorilor, caracterul defectuos al unui produs nu ar trebui determinat în funcție de adecvarea sa pentru utilizare, ci pe baza lipsei de siguranță la care publicul larg se poate aștepta. Evaluarea caracterului defectuos ar trebui să implice o analiză obiectivă și să nu se refere la siguranța la care o anumită persoană se poate aștepta. Siguranța la care publicul larg se poate aștepta ar trebui evaluată ținând seama, printre altele, de scopul preconizat, de caracteristicile obiective și de proprietățile produsului în cauză, precum și de cerințele specifice ale grupului de utilizatori căruia îi este destinat produsul. Unele produse, cum ar fi dispozitivele medicale cu rol de susținere sau menținere a vieții, prezintă un risc deosebit de ridicat de prejudiciere a persoanelor și, prin urmare, așteptările în materie de siguranță legate de aceste produse sunt deosebit de ridicate. Pentru a ține seama de aceste așteptări, ar trebui să fie posibil ca o instanță să aprecieze un produs ca fiind defect fără a stabili caracterul său defectuos real, în cazul în care acesta face parte din aceeași serie de producție ca un produs dovedit a fi defect.
- (23) Pentru a reflecta prevalența tot mai mare a produselor interconectate, evaluarea siguranței unui produs ar trebui să țină seama și de efectele altor produse asupra produsului în cauză. Efectul pe care capacitatea produsului de a învăța ulterior implementării sale îl are asupra siguranței acestuia ar trebui, de asemenea, luat în considerare, pentru a reflecta așteptările legitime ca software-ul și algoritmi subiacenți ai unui produs să fie concepuți astfel încât să se prevină comportamentul periculos al produsului. Pentru a reflecta faptul că, în era digitală, multe produse rămân sub controlul producătorului ulterior introducerii lor pe piață, momentul în care un produs iese de sub controlul producătorului ar trebui, de asemenea, să fie luat în considerare la evaluarea siguranței sale. De asemenea, un produs poate fi considerat defect din cauza vulnerabilității sale în materie de securitate cibernetică.
- (24) Pentru a reflecta relevanța legislației în materie de siguranță a produselor și de supraveghere a pieței pentru determinarea nivelului de siguranță la care publicul larg se poate aștepta, ar trebui să se clarifice faptul că cerințele de siguranță, inclusiv cele de securitate cibernetică relevante pentru siguranță, precum și intervențiile autorităților de reglementare, cum ar fi emiterea de rechemări ale produselor, sau ale operatorilor economici înșiși ar trebui să fie, de asemenea, luate în considerare la evaluarea respectivă. Totuși, astfel de intervenții nu ar trebui, în sine, să creeze o prezumție de caracter defectuos.
- (25) În interesul de a le oferi consumatorilor posibilitatea de a alege și pentru a încuraja inovarea, existența sau introducerea ulterioară pe piață a unui produs mai bun nu ar trebui să conducă, în sine, la concluzia că un produs este defect. De asemenea, punerea la dispoziție a unor versiuni actualizate sau îmbunătățite ale unui produs nu ar trebui să conducă, în sine, la concluzia că o versiune anterioară a produsului este defectuoasă.
- (26) Protecția consumatorului impune ca orice producător implicat în procesul de producție să poată fi tras la răspundere, în măsura în care produsul său sau o componentă furnizată de el este defectă. În cazul în care un producător integrează într-un produs o componentă defectă de la un alt producător, o persoană prejudiciată ar trebui să poată solicita despăgubiri pentru același prejudiciu fie de la producătorul produsului, fie de la producătorul componentei în cauză.
- (27) Pentru a se asigura că persoanele prejudiciate pot prezenta o cerere pentru acordarea de despăgubiri, care poate fi pusă în executare, în situațiile în care un producător este stabilit în afara Uniunii, ar trebui să fie posibilă tragerea la răspundere a importatorului produsului și a reprezentantului autorizat al producătorului. Experiența practică în

materie de supraveghere a pieței a arătat că lanțurile de aprovizionare implică uneori operatori economici cu o formă nouă care nu se încadrează adecvat în lanțurile de aprovizionare tradiționale, în conformitate cu cadrul juridic existent. Este vorba, în special, de prestatorii de servicii de e-fulfillment, care îndeplinesc multe dintre aceleași funcții ca și importatorii, dar care ar putea să nu corespundă întotdeauna definiției tradiționale a importatorului din dreptul Uniunii. Având în vedere rolul prestatorilor de servicii de e-fulfillment ca operatori economici în cadrul privind siguranța produselor și supravegherea pieței, în special în Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului⁴⁶, ar trebui să fie posibil ca aceștia să fie trași la răspundere, dar, dat fiind caracterul subsidiar al rolului respectiv, ei ar trebui să fie răspunzători numai în cazul în care nu există niciun importator sau reprezentant autorizat cu sediul în Uniune. Pentru a direcționa în mod eficace răspunderea către producători, importatori, reprezentanții autorizați și prestatorii de servicii de e-fulfillment, ar trebui să fie posibil ca distribuitorii să fie trași la răspundere numai în cazul în care aceștia nu identifică prompt un operator economic relevant cu sediul în Uniune.

- (28) Vânzările online au crescut în mod semnificativ și constant, creând noi modele de afaceri și noi actori pe piață, cum ar fi platformele online. [Regulamentul [.../...]] privind o piață unică pentru serviciile digitale (Actul legislativ privind serviciile digitale)] și [Regulamentul [.../...]] privind siguranța generală a produselor] reglementează, printre altele, responsabilitatea și răspunderea platformelor online în ceea ce privește conținutul ilegal, inclusiv produsele ilegale. Atunci când platformele online îndeplinesc rolul de producător, importator sau distribuitor în cazul unui produs cu defect, ele ar trebui să fie răspunzătoare în aceleași condiții ca și operatorii economici respectivi. Atunci când rolul platformelor online în vânzarea de produse este doar de intermediere între comercianți și consumatori, acestea fac obiectul unei exonerări condiționate de răspundere în temeiul Actului legislativ privind serviciile digitale. Cu toate acestea, Actul legislativ privind serviciile digitale stabilește că platformele online care le permit consumatorilor să încheie contracte la distanță cu comercianții nu sunt exonerate de răspundere în temeiul legislației privind protecția consumatorilor în cazul în care prezintă produsul sau permit tranzacția specifică în cauză într-un mod care ar determina un consumator mediu să creadă că produsul este furnizat fie de platforma online în sine, fie de un comerciant care acționează sub autoritatea sau controlul său. În conformitate cu acest principiu, atunci când platformele online prezintă produsul sau permit tranzacția specifică în acest mod, ar trebui să fie posibil ca acestea să fie trase la răspundere, în aceleași condiții ca distribuitorii în temeiul prezentei directive. Aceasta înseamnă că platformele online ar fi răspunzătoare numai atunci când prezintă produsul sau permit tranzacția specifică în modul descris anterior și numai în cazul în care platforma online nu identifică prompt un operator economic relevant cu sediul în Uniune.
- (29) În tranziția de la o economie liniară la o economie circulară, produsele sunt concepute astfel încât să fie mai durabile, reutilizabile și cu potențial de reparare și de modernizare. Uniunea promovează, de asemenea, modalități inovatoare și durabile de producție și consum, care prelungesc funcționalitatea produselor și a componentelor,

⁴⁶ Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011 (JO L 169, 25.6.2019, p. 1).

cum ar fi refabricarea, recondiționarea și repararea⁴⁷. În plus, produsele pot fi modificate prin modificări ale software-ului, inclusiv în urma actualizărilor. Atunci când un produs este modificat substanțial în afara controlului producătorului inițial, acesta este considerat un produs nou și ar trebui să fie posibil ca persoana care a făcut modificarea substanțială să fie trasă la răspundere în calitate de producător al produsului modificat, deoarece, în temeiul legislației relevante a Uniunii, este responsabilă pentru conformitatea produsului cu cerințele de siguranță. Pentru a stabili dacă o modificare este substanțială se au în vedere criteriile prevăzute de legislația Uniunii și națională relevantă în materie de siguranță, printre aceste modificări numărându-se cele care schimbă funcțiile prevăzute inițial sau care afectează conformitatea produsului cu cerințele de siguranță aplicabile. În interesul unei repartizări echitabile a riscurilor în economia circulară, un operator economic care efectuează o modificare substanțială ar trebui să fie exonerat de răspundere dacă poate dovedi că prejudiciul este legat de o parte a produsului care nu este afectată de modificare. Operatorii economici care efectuează reparații sau alte operațiuni care nu implică modificări substanțiale nu ar trebui să fie considerați responsabili în temeiul prezentei directive.

- (30) Având în vedere impunerea răspunderii operatorilor economici independent de culpă și în vederea unei repartizări echitabile a riscurilor, persoana prejudiciată care solicită despăgubirea pentru daunele cauzate de un produs cu defecte ar trebui să suporte sarcina probei prejudiciului, a caracterului defectuos al unui produs și a legăturii de cauzalitate dintre cele două. Cu toate acestea, persoanele prejudiciate sunt adesea dezavantajate în mod semnificativ în comparație cu producătorii în ceea ce privește atât accesul la informații referitoare la modul în care a fost fabricat un produs și la modul în care funcționează, cât și înțelegerea informațiilor respective. Această asimetrie a informațiilor poate submina repartizarea echitabilă a riscurilor, în special în cazurile care implică o complexitate tehnică sau științifică.
- (31) Prin urmare, este necesar să se faciliteze accesul reclamanților la probele care urmează să fie utilizate în cadrul procedurilor judiciare, asigurându-se, în același timp, că acest acces este limitat la ceea ce este necesar și proporțional și că informațiile confidențiale și secretele comerciale sunt protejate. Astfel de probe ar trebui să includă, de asemenea, documente care trebuie create *ex novo* de către pârât prin compilarea sau clasificarea probelor disponibile.
- (32) În ceea ce privește secretele comerciale în sensul Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului⁴⁸, instanțele naționale ar trebui să fie împuternicite să ia măsuri specifice pentru a asigura confidențialitatea secretelor comerciale în timpul procedurilor și după încheierea acestora, realizând totodată un echilibru corect și proporțional între interesul deținătorului secretului comercial de a păstra secretul și interesul persoanei prejudiciate. Printre astfel de măsuri ar trebui să se numere cel puțin restricționarea accesului la documente care conțin secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale și a accesului la audieri la un număr limitat de persoane sau autorizarea accesului la documente sau la transcrieri ale

⁴⁷ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Un nou Plan de acțiune privind economia circulară - Pentru o Europă mai curată și mai competitivă, COM(2020) 98 final.

⁴⁸ Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale (JO L 157, 15.6.2016, p. 1).

audierilor care au fost oculte. Atunci când decid cu privire la astfel de măsuri, instanțele naționale ar trebui să ia în considerare: (i) necesitatea de a asigura dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil; (ii) interesele legitime ale părților și, după caz, ale terților; și (iii) orice prejudiciu potențial pentru oricare dintre părți și, după caz, pentru terți, care rezultă din aprobarea sau respingerea unor astfel de măsuri.

- (33) De asemenea, este necesar să se reducă sarcina probei care îi revine reclamantului, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții. Presumțiile *juris tantum* de fapt reprezintă un mecanism comun de atenuare a dificultăților în materie de probe cu care se confruntă reclamantul și permit instanței să întemeieze existența caracterului defectuos sau a legăturii de cauzalitate pe prezența unui alt fapt care a fost dovedit, menținând în același timp drepturile pârâtului. Pentru a oferi un stimul în vederea respectării obligației de divulgare a informațiilor, instanțele naționale ar trebui să presupună că un produs are defecte în cazul în care pârâtul nu respectă o astfel de obligație. Au fost adoptate numeroase cerințe legislative și obligatorii în materie de siguranță pentru a proteja consumatorii și publicul împotriva riscului de prejudiciu. Pentru a consolida legătura strânsă dintre normele privind siguranța produselor și normele privind răspunderea, nerespectarea acestor cerințe ar trebui să conducă, de asemenea, la prezumția de caracter defectuos. Aceasta include cazurile în care un produs nu este echipat cu mijloacele de înregistrare a informațiilor referitoare la funcționarea produsului, astfel cum se prevede în dreptul Uniunii sau în dreptul intern. Același lucru ar trebui să se aplice și în cazul unei funcționări defectuoase evidente, cum ar fi un recipient de sticlă care explodează în cursul unei utilizări normale, întrucât este inutil de împovărat să se solicite unui reclamant să facă dovada caracterului defectuos atunci când circumstanțele sunt de așa natură încât existența sa este necontestată.
- (34) Instanțele naționale ar trebui, de asemenea, să presupună caracterul defectuos al unui produs sau legătura de cauzalitate dintre prejudiciu și caracterul defectuos ori ambele, în cazul în care, în pofida divulgării informațiilor de către pârât, ar fi excesiv de dificil pentru reclamant, având în vedere complexitatea tehnică sau științifică a cazului, să demonstreze caracterul defectuos sau legătura de cauzalitate ori ambele. În astfel de situații, solicitarea de probe ar submina eficacitatea dreptului la despăgubiri. Prin urmare, având în vedere că producătorii au cunoștințe de specialitate și sunt mai bine informați decât persoana prejudiciată, sarcina de a răsturna prezumția ar trebui să le revină acestora. Complexitatea tehnică sau științifică ar trebui stabilită de instanțele naționale de la caz la caz, ținând seama de diverși factori. Acești factori ar trebui să includă natura complexă a produsului, cum ar fi un dispozitiv medical inovator; natura complexă a tehnologiei utilizate, cum ar fi învățarea automată; natura complexă a informațiilor și a datelor care urmează să fie analizate de reclamant; și natura complexă a legăturii de cauzalitate, cum ar fi o legătură între un produs farmaceutic sau alimentar și apariția unei afecțiuni de sănătate sau o legătură care, pentru a fi dovedită, ar impune reclamantului să explice funcționarea internă a unui sistem de IA. Instanțele naționale ar trebui, de asemenea, să evalueze de la caz la caz dificultățile excesive. Deși un reclamant ar trebui să prezinte argumente pentru a demonstra dificultățile excesive, dovada unor astfel de dificultăți nu ar trebui să fie necesară. De exemplu, în cazul unei cereri referitoare la un sistem de IA, pentru ca instanța să decidă că există dificultăți excesive, nu ar trebui să i se impună reclamantului să explice nici caracteristicile specifice ale sistemului de IA, nici modul în care aceste caracteristici îngreunează stabilirea legăturii de cauzalitate. Pârâtul ar trebui să aibă posibilitatea de a contesta existența unor dificultăți excesive.

- (35) Pentru a menține o repartizare echitabilă a riscurilor și pentru a evita inversarea sarcinii probei, un reclamant, ca să beneficieze de prezumție, ar trebui totuși să fie obligat să demonstreze, pe baza unor elemente de probă suficient de relevante, că este probabil ca produsul să fi fost defect (în cazul în care dificultățile reclamantului se referă la dovedirea caracterului defectuos) sau că defectul acestuia este o cauză probabilă a prejudiciului (în cazul în care dificultățile reclamantului se referă la dovedirea legăturii de cauzalitate).
- (36) În interesul unei repartizări echitabile a riscurilor, operatorii economici ar trebui să fie exonerati de răspundere în cazul în care pot dovedi existența unor circumstanțe exoneratoare specifice. Ei nu ar trebui să fie răspunzători dacă pot dovedi că produsul a părăsit procesul de fabricație împotriva voinței lor, din cauza unei alte persoane sau că motivul caracterului defectuos al produsului a fost chiar respectarea reglementărilor obligatorii.
- (37) Momentul introducerii pe piață sau al punerii în funcțiune este, în mod normal, momentul în care un produs iese de sub controlul producătorului, în timp ce, de sub controlul distribuitorilor produsul iese în momentul punerii sale la dispoziție pe piață. Prin urmare, producătorii ar trebui să fie exonerati de răspundere în cazul în care dovedesc că este probabil ca defectul care a cauzat prejudiciul să nu fi existat atunci când au introdus pe piață sau au pus în funcțiune produsul sau că acesta a apărut ulterior. Totuși, întrucât tehnologiile digitale le permit să exercite controlul dincolo de momentul introducerii pe piață sau al punerii în funcțiune a produsului, producătorii ar trebui să rămână răspunzători pentru defectiunile care apar după acel moment ca urmare a serviciilor de software sau conexe aflate sub controlul lor, fie sub formă de actualizări sau îmbunătățiri, fie sub formă de algoritmi de învățare automată. Astfel de servicii de software sau conexe ar trebui să fie considerate sub controlul producătorului în cazul în care sunt furnizate de producătorul respectiv sau în cazul în care producătorul le autorizează sau influențează în alt mod furnizarea lor de către un terț.
- (38) Posibilitatea ca operatorii economici să evite răspunderea dovedind că un defect a apărut după introducerea pe piață sau punerea în funcțiune a produsului ar trebui, de asemenea, restricționată atunci când defectul unui produs constă în lipsa actualizărilor sau îmbunătățirilor de software necesare pentru a combate vulnerabilitățile în materie de securitate cibernetică și pentru a menține siguranța produsului. Astfel de vulnerabilități pot afecta produsul în așa fel încât să cauzeze prejudicii în sensul prezentei directive. Ca recunoaștere a responsabilităților producătorilor în temeiul dreptului Uniunii în ceea ce privește siguranța produselor pe parcursul întregului lor ciclu de viață, de exemplu în temeiul Regulamentului (UE) 2017/745 al Parlamentului European și al Consiliului⁴⁹, producătorii ar trebui, de asemenea, să fie răspunzători pentru prejudiciile provocate din cauză că nu au furnizat actualizările sau îmbunătățirile de securitate a software-ului care sunt necesare pentru a combate vulnerabilitățile produsului ca răspuns la riscurile în continuă evoluție pentru securitatea cibernetică. Această răspundere nu ar trebui să se aplice în cazul în care furnizarea sau instalarea unui astfel de software nu poate fi controlată de producător, de exemplu în cazul în care proprietarul produsului nu instalează o actualizare sau o

⁴⁹ Regulamentul (UE) 2017/745 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2017 privind dispozitivele medicale, de modificare a Directivei 2001/83/CE, a Regulamentului (CE) nr. 178/2002 și a Regulamentului (CE) nr. 1223/2009 și de abrogare a Directivelor 90/385/CEE și 93/42/CEE ale Consiliului (JO L 117, 5.5.2017, p. 1).

variantă îmbunătățită furnizată în scopul asigurării sau menținerii nivelului de siguranță a produsului.

- (39) În interesul unei repartizări echitabile a riscurilor, producătorii ar trebui, de asemenea, să fie exonerati de răspundere în cazul în care dovedesc că, atunci când produsul se afla sub controlul lor, stadiul cunoștințelor științifice și tehnice, determinate pe baza celui mai avansat nivel de cunoștințe obiective accesibile și nu pe baza cunoștințelor producătorului în cauză, nu a permis depistarea existenței defectului.
- (40) Pot apărea situații în care două sau mai multe părți sunt răspunzătoare pentru același prejudiciu, în special atunci când o componentă defectă este integrată într-un produs care cauzează un prejudiciu. Într-un astfel de caz, persoana prejudiciată ar trebui să poată solicita despăgubiri atât de la producătorul care a integrat componenta defectă în produsul său, cât și de la producătorul componente defecte. Pentru a asigura protecția consumatorilor, toate părțile ar trebui să fie răspunzătoare în mod solidar în astfel de situații.
- (41) Pot apărea situații în care acțiunile și omisiunile altor persoane decât un operator economic potențial răspunzător să contribuie, pe lângă caracterul defectuos al produsului, la cauza prejudiciului suferit, cum ar fi un terț care exploatează o vulnerabilitate în materie de securitate cibernetică a unui produs. În interesul protecției consumatorilor, dacă un produs are defecte, de exemplu din cauza unei vulnerabilități care face ca produsul să fie mai puțin sigur decât se poate aștepta publicul larg, răspunderea operatorului economic nu ar trebui redusă ca urmare a unor astfel de acțiuni sau omisiuni. Cu toate acestea, ar trebui să fie posibil să se reducă sau să se excludă răspunderea operatorului economic în cazul în care persoanele prejudiciate au contribuit ele însele din neglijență la cauza prejudiciului.
- (42) Obiectivul protecției consumatorilor ar fi compromis dacă ar fi posibil să se limiteze sau să se excludă răspunderea unui operator economic prin dispoziții contractuale. Prin urmare, nu ar trebui permise derogări contractuale. Din același motiv, nu ar trebui să fie posibil ca dispozițiile de drept intern să limiteze sau să excludă răspunderea, de exemplu prin stabilirea unor plafoane financiare privind răspunderea unui operator economic.
- (43) Având în vedere că, în timp, produsele se uzează și că se dezvoltă standarde de siguranță mai ridicate pe măsură ce știința și tehnologia evoluează, nu ar fi rezonabil ca producătorii să fie răspunzători pentru o perioadă nelimitată de defectele produselor lor. Prin urmare, răspunderea ar trebui să facă obiectul unei perioade rezonabile de timp, și anume 10 ani de la introducerea pe piață a produsului, fără a aduce atingere cererilor pendinte în cadrul procedurilor judiciare. Pentru a evita refuzarea nejustificată a posibilității de despăgubire, termenul de prescripție ar trebui să fie de 15 ani în cazurile în care simptomele vătămării corporale apar, conform dovezilor medicale, într-un ritm lent.
- (44) Întrucât produsele modificate substanțial sunt produse în esență noi, termenul de prescripție ar trebui să reînceapă să curgă după ce un produs a fost modificat substanțial, de exemplu, prin refabricare, în urma căreia produsul se modifică în așa fel încât conformitatea sa cu cerințele de siguranță aplicabile poate fi afectată.
- (45) Pentru a facilita interpretarea armonizată a prezentei directive de către instanțele naționale, statele membre ar trebui să aibă obligația de a publica hotărârile judecătorești relevante privind răspunderea pentru produsele cu defecte.

- (46) Comisia ar trebui să realizeze o evaluare a prezentei directive. În temeiul punctului 22 din Acordul interinstituțional dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare⁵⁰, evaluarea ar trebui să se bazeze pe cele cinci criterii – eficiență, eficacitate, relevanță, coerență și valoare adăugată europeană – și ar trebui să constituie punctul de pornire al evaluării impactului eventualelor măsuri viitoare. Din motive de securitate juridică, prezenta directivă nu ar trebui să se aplice produselor introduse pe piața Uniunii sau puse în funcțiune în Uniune înainte de data transpunerii sale. Este necesar să se prevadă dispoziții tranzitorii pentru a asigura răspunderea continuă în temeiul Directivei 85/374/CEE pentru prejudiciile cauzate de produsele cu defecte care au fost introduse pe piață sau puse în funcțiune anterior datei respective.
- (47) Deoarece obiectivele prezentei directive, și anume asigurarea funcționării pieței interne, a unei concurențe nenedenaturate și a unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre din cauza caracterului pieței bunurilor la nivelul întregii Uniuni, dar, având în vedere efectul de armonizare al normelor comune privind răspunderea, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1

Obiect

Prezenta directivă stabilește norme comune privind răspunderea operatorilor economici pentru prejudiciile cauzate persoanelor fizice de produse cu defecte.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

- (1) Prezenta directivă se aplică produselor introduse pe piață sau puse în funcțiune după [OP: a se introduce data: 12 luni de la intrarea în vigoare].
- (2) Prezenta directivă nu se aplică prejudiciilor rezultate în urma accidentelor nucleare, în măsura în care răspunderea pentru astfel de prejudicii este reglementată de convenții internaționale ratificate de statele membre.
- (3) Prezenta directivă nu aduce atingere:

⁵⁰ Acordul interinstituțional dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016 (JO L 123, 12.5.2016, p. 1).

- (a) aplicabilității dreptului Uniunii privind protecția datelor cu caracter personal, în special a Regulamentului (UE) 2016/679, a Directivei 2002/58/CE și a Directivei (UE) 2016/680;
- (b) normelor naționale privind dreptul de contribuție sau de recurs între doi sau mai mulți operatori economici care răspund în mod solidar în temeiul articolului 11 sau în cazul în care prejudiciul este cauzat atât de un produs cu defecte, cât și de o acțiune sau omisiune a unui terț, astfel cum se menționează la articolul 12;
- (c) niciunui drept pe care o persoană prejudiciată îl poate avea în temeiul normelor naționale privind răspunderea contractuală sau răspunderea extracontractuală din alte motive decât caracterul defectuos al unui produs, inclusiv al normelor naționale de punere în aplicare a dreptului Uniunii, cum ar fi [Directiva privind răspunderea în materie de IA];
- (d) niciunui drept pe care o persoană prejudiciată îl poate avea în temeiul oricărui regim special de răspundere care exista în legislația națională la 30 iulie 1985.

Articolul 3

Nivelul de armonizare

În absența unor dispoziții contrare în prezenta directivă, statele membre nu mențin și nici nu introduc în dreptul lor intern dispoziții diferite de cele stabilite în prezenta directivă, inclusiv dispoziții mai stricte sau mai permissive care să asigure un nivel diferit de protecție a consumatorilor.

Articolul 4

Definiții

În scopul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „produs” înseamnă orice bun mobil, chiar dacă este integrat într-un alt bun mobil sau imobil. Termenul „produs” include energia electrică, fișierele digitale de producție și software-ul;
2. „fișier digital de producție” înseamnă o versiune digitală sau un model digital al unui bun mobil;
3. „componentă” înseamnă orice articol, material sau imaterial, sau orice serviciu conex, care este integrat într-un produs sau interconectat cu acesta de către producătorul produsului respectiv sau sub controlul său;
4. „serviciu conex” înseamnă un serviciu digital care este integrat într-un produs sau interconectat cu acesta, astfel încât lipsa lui ar împiedica produsul să-și îndeplinească una sau mai multe dintre funcții;
5. „controlul producătorului” înseamnă că producătorul unui produs autorizează (a) integrarea, interconectarea sau furnizarea de către o parte terță a unei componente, inclusiv actualizări sau îmbunătățiri de software sau (b) modificarea produsului;
6. „prejudiciu” înseamnă pierderi materiale care rezultă din:
 - (a) decesul sau vătămarea corporală, inclusiv vătămarea psihologică recunoscută din punct de vedere medical;

- (b) vătămarea sau distrugerea oricărui bun, cu excepția:
 - (i) produsului cu defecte în sine;
 - (ii) unui produs deteriorat din cauza unei componente defecte a produsului respectiv;
 - (iii) bunurilor utilizate exclusiv în scopuri profesionale;
 - (c) pierderea sau coruperea datelor care nu sunt utilizate exclusiv în scopuri profesionale;
7. „date” înseamnă date astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului⁵¹.
 8. „introducere pe piață” înseamnă punere la dispoziție pentru prima oară a unui produs pe piața Uniunii;
 9. „punere la dispoziție pe piață” înseamnă orice furnizare a unui produs pentru distribuție, consum sau utilizare pe piața Uniunii în cursul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit;
 10. „punere în funcțiune” înseamnă utilizarea pentru prima dată a unui produs în Uniune în cursul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit, în condițiile în care produsul nu a fost introdus pe piață înainte de prima sa utilizare;
 11. „producător” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care dezvoltă, fabrică sau produce un produs ori dispune proiectarea sau fabricarea unui produs sau care comercializează produsul respectiv sub numele său sau sub marca sa comercială ori care dezvoltă, fabrică sau produce un produs pentru uz propriu;
 12. „reprezentant autorizat” înseamnă orice persoană fizică sau juridică stabilită în Uniune care a primit un mandat scris din partea unui producător pentru a acționa în numele acestuia în legătură cu sarcini specifice;
 13. „importator” înseamnă orice persoană fizică sau juridică stabilită în Uniune care introduce un produs dintr-o țară terță pe piața Uniunii;
 14. „prestator de servicii de e-fulfillment” înseamnă orice persoană fizică sau juridică ce oferă, în cursul activității comerciale, cel puțin două dintre următoarele servicii: depozitarea, ambalarea, adresarea și expedierea unui produs, fără a avea proprietatea asupra acestuia, cu excepția serviciilor poștale definite la articolul 2 punctul 1 din Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁵², a serviciilor de livrare de colete definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2018/644 al Parlamentului European și al Consiliului⁵³ și a oricăror alte servicii poștale sau de transport de mărfuri;
 15. „distribuitor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică din lanțul de aprovizionare, alta decât producătorul sau importatorul, care pune un produs la dispoziție pe piață;

⁵¹ Regulamentul (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind guvernarea datelor la nivel european și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (Regulamentul privind guvernarea datelor) (JO L 152, 3.6.2022, p. 1).

⁵² Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (JO L 15, 21.1.1998, p. 14).

⁵³ Regulamentul (UE) 2018/644 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 aprilie 2018 privind serviciile de livrare transfrontalieră de colete (JO L 112, 2.5.2018, p. 19).

16. „operator economic” înseamnă producătorul unui produs sau al unei componente, furnizorul unui serviciu conex, reprezentantul autorizat, importatorul, prestatorul de servicii de e-fulfillment sau distribuitorul;
17. „platformă online” înseamnă o platformă online astfel cum este definită la articolul 2 litera (h) din Regulamentul (UE) .../... al Parlamentului European și al Consiliului privind o piață unică pentru serviciile digitale (Actul legislativ privind serviciile digitale)⁺.

CAPITOLUL II

Dispoziții specifice privind răspunderea pentru produsele cu defecte

Articolul 5

Dreptul la despăgubiri

- (1) Statele membre se asigură că orice persoană fizică care suferă un prejudiciu cauzat de un produs cu defecte (denumită în continuare „persoana prejudiciată”) are dreptul la despăgubiri în conformitate cu dispozițiile prezentei directive.
- (2) Statele membre se asigură că cererile de despăgubire în temeiul alineatului (1) pot fi, de asemenea, introduse de:
 - (a) o persoană care a preluat dreptul persoanei prejudiciate sau s-a subrogat în dreptul acesteia în temeiul legii sau al contractului; sau
 - (b) o persoană care acționează în numele uneia sau mai multor persoane prejudiciate, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern.

Articolul 6

Caracterul defectuos

- (1) Un produs este considerat ca prezentând defecte atunci când nu oferă siguranța la care publicul larg se poate aștepta, ținând seama de toate circumstanțele, inclusiv de următoarele:
 - (a) prezentarea produsului, inclusiv instrucțiunile de instalare, utilizare și întreținere;
 - (b) utilizarea previzibilă în mod rezonabil și utilizarea greșită a produsului;
 - (c) efectul pe care îl are asupra produsului capacitatea sa de a continua să învețe după implementare;
 - (d) efectul pe care îl are asupra produsului alte produse despre care se poate presupune în mod rezonabil că vor fi utilizate împreună cu produsul în cauză;

⁺ OP: a se insera în text numărul directivei incluse în documentul PE-CONS 30/22 (2020/0361(COD)) și a se introduce în nota de subsol numărul, data, titlul și referința de publicare în JO ale directivei respective.

- (e) momentul în care produsul a fost introdus pe piață sau pus în funcțiune sau, în cazul în care producătorul păstrează și ulterior controlul asupra produsului, momentul în care produsul a ieșit de sub controlul producătorului;
 - (f) cerințele de siguranță a produselor, inclusiv cerințele de securitate cibernetică relevante pentru siguranță;
 - (g) orice intervenție a unei autorități de reglementare sau a unui operator economic menționat la articolul 7 cu privire la siguranța produselor;
 - (h) așteptările specifice ale utilizatorilor finali cărora le este destinat produsul.
- (2) Un produs nu poate fi considerat a prezenta defecte pentru simplul motiv că un produs mai bun - inclusiv actualizările sau îmbunătățirile aduse acestuia - a fost deja sau este ulterior introdus pe piață sau pus în funcțiune.

Articolul 7

Operatorii economici responsabili pentru produsele cu defecte

- (1) Statele membre se asigură că producătorul unui produs cu defecte poate fi tras la răspundere pentru prejudiciile cauzate de produsul respectiv.
- Statele membre se asigură că, în cazul în care o componentă defectă a cauzat defectarea produsului, producătorul respectivei componente poate fi, de asemenea, considerat răspunzător pentru aceleași prejudicii.
- (2) Statele membre se asigură că, în cazul în care producătorul produsului cu defecte este stabilit în afara Uniunii, importatorul produsului cu defecte și reprezentantul autorizat al producătorului pot fi trași la răspundere pentru prejudiciile cauzate de produsul respectiv.
- (3) Statele membre se asigură că, în cazul în care producătorul produsului cu defecte este stabilit în afara Uniunii și niciunul dintre operatorii economici menționați la alineatul (2) nu își are sediul în Uniune, prestatorul de servicii de e-fulfillment poate fi considerat răspunzător pentru prejudiciile cauzate de produsul cu defecte.
- (4) Orice persoană fizică sau juridică care modifică un produs deja introdus pe piață sau pus în funcțiune este considerată producător al produsului în sensul alineatului (1) în cazul în care modificarea este considerată substanțială în temeiul normelor relevante ale Uniunii sau naționale privind siguranța produsului și este efectuată în afara controlului producătorului inițial.
- (5) Statele membre se asigură că, în cazul în care un producător în temeiul alineatului (1) nu poate fi identificat sau, dacă producătorul este stabilit în afara Uniunii, un operator economic în temeiul alineatului (2) sau (3) nu poate fi identificat, fiecare distribuitor al produsului poate fi considerat răspunzător atunci când:
- (a) reclamantul solicită distribuitorului respectiv să identifice operatorul economic sau persoana care i-a furnizat distribuitorului produsul; și
 - (b) distribuitorul nu identifică operatorul economic sau persoana care i-a furnizat distribuitorului produsul în termen de o lună de la primirea cererii.
- (6) Alineatul (5) se aplică, de asemenea, oricărui furnizor al unei platforme online care le permite consumatorilor să încheie contracte la distanță cu comercianții și care nu este producător, importator sau distribuitor, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute la articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) .../... al Parlamentului European și

al Consiliului privind o piață unică pentru serviciile digitale (Actul legislativ privind serviciile digitale)⁺.

Articolul 8

Înfățișarea elementelor de probă

- (1) Statele membre se asigură că instanțele naționale sunt împuternicite ca, la cererea unei persoane prejudiciate care solicită despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de un produs cu defecte (denumită în continuare „reclamantul”), care a prezentat fapte și probe suficiente pentru a susține caracterul plauzibil al cererii de despăgubire, să oblige pârâtul să divulge probele relevante de care dispune.
- (2) Statele membre se asigură că instanțele naționale limitează divulgarea probelor la ceea ce este necesar și proporțional pentru a susține o cerere în temeiul alineatului (1).
- (3) Atunci când stabilesc dacă divulgarea este proporțională, instanțele naționale iau în considerare interesele legitime ale tuturor părților, inclusiv ale terților în cauză, în special în ceea ce privește protecția informațiilor confidențiale și a secretelor comerciale în sensul articolului 2 punctul 1 din Directiva (UE) 2016/943.
- (4) Statele membre se asigură că, în cazul în care un pârât este obligat să divulge informații care constituie un secret comercial sau un presupus secret comercial, instanțele naționale sunt împuternicite, la cererea motivată corespunzător a unei părți sau din proprie inițiativă, să ia măsurile specifice necesare pentru a păstra confidențialitatea informațiilor respective atunci când acestea sunt utilizate sau menționate în cursul procedurilor judiciare.

Articolul 9

Sarcina probei

- (1) Statele membre se asigură că un reclamant are obligația de a dovedi caracterul defectuos al produsului, prejudiciul suferit și legătura de cauzalitate dintre caracterul defectuos și prejudiciu.
- (2) Se presupune că produsul are caracter defectuos atunci când este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:
 - (a) pârâtul nu și-a îndeplinit obligația de a divulga probele relevante de care dispune în temeiul articolului 8 alineatul (1);
 - (b) reclamantul stabilește că produsul nu respectă cerințele obligatorii de siguranță prevăzute în dreptul Uniunii sau în legislația națională menite să protejeze împotriva riscului de prejudicii de tipul celor cauzate; sau
 - (c) reclamantul stabilește că prejudiciul a fost cauzat de o funcționare defectuoasă evidentă a produsului în timpul utilizării normale sau în circumstanțe obișnuite.
- (3) Se presupune că există o legătură de cauzalitate între caracterul defectuos al produsului și prejudiciu în cazul în care s-a stabilit că produsul este defect, iar

⁺ OP: a se insera în text numărul directivei incluse în documentul PE-CONS 30/22 (2020/0361(COD)) și a se introduce în nota de subsol numărul, data, titlul și referința de publicare în JO ale directivei respective.

prejudiciul cauzat este de așa natură încât poate fi corelat în mod obișnuit cu defectul în cauză.

- (4) În cazul în care o instanță națională consideră că reclamantul se confruntă cu dificultăți excesive, din cauza complexității tehnice sau științifice, pentru a dovedi caracterul defectuos al produsului sau legătura de cauzalitate dintre caracterul defectuos al acestuia și prejudiciu ori ambele, se presupune că produsul are caracter defectuos sau că există o legătură de cauzalitate între caracterul defectuos al acestuia și prejudiciu ori ambele dacă reclamantul a demonstrat, pe baza unor dovezi suficiente de relevante, că:
- (a) produsul a contribuit la prejudiciu; și
 - (b) este probabil ca produsul să fi fost defect sau ca defectul acestuia să fi cauzat prejudiciul sau ambele.

Pârâtul are dreptul de a contesta existența unor dificultăți excesive sau probabilitatea menționată la primul paragraf.

- (5) Pârâtul are dreptul de a respinge oricare dintre prezumțiile menționate la alineatele (2), (3) și (4).

Articolul 10

Exonerarea de răspundere

- (1) Un operator economic în temeiul articolului 7 nu este răspunzător pentru prejudiciile cauzate de un produs cu defecte dacă dovedește oricare dintre următoarele:
- (a) în cazul unui producător sau importator, că nu a introdus produsul pe piață sau nu l-a pus în funcțiune;
 - (b) în cazul unui distribuitor, că nu a pus produsul la dispoziție pe piață;
 - (c) că este probabil ca defectul care a cauzat prejudiciul să nu fi existat în momentul introducerii pe piață, al punerii în funcțiune sau, în cazul unui distribuitor, al punerii la dispoziție pe piață a produsului sau ca defectul să fi apărut după momentul respectiv;
 - (d) că defectul este cauzat de conformitatea produsului cu normele obligatorii emise de autoritățile publice;
 - (e) în cazul unui producător, că stadiul obiectiv al cunoștințelor științifice și tehnice la momentul introducerii pe piață sau al punerii în funcțiune a produsului sau în perioada în care produsul s-a aflat sub controlul producătorului nu permitea depistarea caracterului defectuos;
 - (f) în cazul unui producător al unei componente cu defecte menționat la articolul 7 alineatul (1) al doilea paragraf, că defectul produsului este imputabil proiectării produsului în care a fost integrată componenta sau instrucțiunilor date de producătorul produsului respectiv producătorului componenteii; sau
 - (g) în cazul unei persoane care modifică un produs, astfel cum se menționează la articolul 7 alineatul (4), că defectul care a cauzat prejudiciul este legat de o parte a produsului care nu este afectată de modificare.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1) litera (c), un operator economic nu este exonerat de răspundere în cazul în care defectul produsului este cauzat de oricare dintre următoarele, cu condiția ca produsul să se afle sub controlul producătorului:

- (a) un serviciu conex;
- (b) software, inclusiv actualizări sau îmbunătățiri ale software-ului; sau
- (c) lipsa actualizărilor sau a îmbunătățirilor de software necesare pentru menținerea siguranței.

CAPITOLUL III

Dispoziții generale privind răspunderea

Articolul 11

Răspunderea mai multor operatori economici

Statele membre se asigură că, în cazul în care doi sau mai mulți operatori economici sunt răspunzători pentru aceleași prejudicii în temeiul prezentei directive, ei pot fi trași la răspundere în mod solidar.

Articolul 12

Reducerea răspunderii

- (1) Statele membre se asigură că răspunderea unui operator economic nu este redusă în cazul în care prejudiciul este cauzat atât de defectul unui produs, cât și de o acțiune sau omisiune a unui terț.
- (2) Răspunderea unui operator economic poate fi redusă sau suspendată atunci când prejudiciul este cauzat atât de un defect al produsului, cât și din vina persoanei prejudiciate sau a oricărei persoane aflate în responsabilitatea acesteia.

Articolul 13

Excluderea sau limitarea răspunderii

Statele membre se asigură că răspunderea unui operator economic în temeiul prezentei directive nu este limitată sau exclusă, în ceea ce privește persoana prejudiciată, printr-o dispoziție contractuală sau prin dreptul intern.

Articolul 14

Termene de prescripție

- (1) Statele membre se asigură că se aplică un termen de prescripție de trei ani pentru inițierea procedurilor de solicitare a despăgubirilor pentru prejudiciile care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive. Termenul de prescripție începe să curgă din ziua în care persoana prejudiciată a luat cunoștință sau ar fi trebuit, în mod rezonabil, să ia cunoștință de toate elementele următoare:
 - (a) prejudiciul;
 - (b) caracterul defectuos;
 - (c) identitatea operatorului economic relevant care poate fi considerat răspunzător pentru prejudiciu în conformitate cu articolul 7.

Prezenta directivă nu aduce atingere legislației statelor membre care reglementează suspendarea sau întreruperea termenului de prescripție menționat la primul paragraf.

- (2) Statele membre se asigură că drepturile conferite persoanei prejudiciate în temeiul prezentei directive se sting la expirarea unui termen de prescripție de 10 ani de la data la care respectivul produs cu defect care a cauzat prejudiciul a fost introdus pe piață, pus în funcțiune sau modificat substanțial, astfel cum se menționează la articolul 7 alineatul (4), cu excepția cazului în care un reclamant a inițiat între timp o acțiune în fața unei instanțe naționale împotriva unui operator economic care poate fi considerat răspunzător în temeiul articolului 7.
- (3) Prin derogare de la alineatul (2), în cazul în care o persoană prejudiciată nu a putut iniția o procedură în termen de 10 ani din cauza întârzierii apariției simptomelor vătămării corporale, drepturile conferite persoanei prejudiciate în temeiul prezentei directive se sting la expirarea unui termen de prescripție de 15 ani.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Articolul 15

Transparență

- (1) Statele membre publică, într-un format electronic ușor accesibil, orice hotărâre definitivă pronunțată de instanțele lor naționale în legătură cu procedurile inițiate în temeiul prezentei directive, precum și alte hotărâri definitive relevante privind răspunderea pentru produsele cu defecte. Publicarea se face fără întârziere după transmiterea în scris a hotărârii integrale părților.
- (2) Comisia poate crea și menține o bază de date accesibilă publicului cu hotărârile menționate la alineatul (1).

Articolul 16

Reexaminare

Până la [OP: a se introduce data: 6 ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive] și, ulterior, o dată la cinci ani, Comisia reexaminează aplicarea prezentei directive și prezintă un raport Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European.

Articolul 17

Abrogare și dispoziții tranzitorii

- (1) Directiva 85/374/CEE se abrogă de la [OP, a se introduce data: 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive]. Cu toate acestea, ea continuă să se aplice în ceea ce privește produsele introduse pe piață sau puse în funcțiune înainte de această dată.
- (2) Trimiterile la Directiva 85/374/CEE se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa la prezenta directivă.

Articolul 18

Transpunerea

- (1) Statele membre adoptă actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive, până la [OP, a se introduce data: 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive]. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri.

- (2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 19

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 20

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președinta*

*Pentru Consiliu,
Președintele*